

Laukaan kunta
ympäristönsuojelu
kirjaus@laukaa.fi

Viite: lausuntopyyntö 19.12.2024, 444/11.01.00.01/2024

Lausunto Multamesta Oy:n yhteislupahakemuksesta, Laukaa

Yhteislupahakemuksessa esitetyt tiedot

Yhteislupahakemus koskee kiviaineksen louhintaa ja murskausta sekä puhtaiden maa-ainesten vastaanottoa, käsittelyä ja jatkojalostusta sekä mullan valmistusta.

Hankealue sijoittuu Leppäveden kylään kiinteistöille Näätämäki 410-406-7-871, Näätärinne 410-406-7-872 ja Pieveslehto II 410-406-7-730. Hakemuksella haetaan lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta. Lupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi yhteensä 222 000 m³:n maa-ainesten ottamiseen. Alin ottotaso on +155.0 m N2000, jolloin alue soveltuu suoraan teollisuuskiinteistöjen rakentamisen pohjaksi.

Kalliomurskeen vuosituotanto on keskimäärin 55000 t/a ja maksimissaan 110 000 t/a. Alueelle varastoidaan jalostettuja lajikkeita keskimäärin vuoden tarve. Kivenmurskaamo sijoittuu ottoalueelle ja siirtyy louhinnan edetessä. Puhtaiden maa-ainesten vastaanotto sisältää maksimissaan 49000t/vuosi louheiden, murskeiden, soran ja sepelin, hiekan, mullan ja muiden puhtaiden maa-ainesten käsittelyä ja jatkojalostusta.

Kulku alueelle tapahtuu olemassa olevasta liittymästä Akselikadun kautta kohti Jyväskylän-Laukaa maantietä. Lähin asuintalo kaakon suunnassa sijaitsee ottoalueen itäreunalta 470 metrin etäisyydellä kohti kaakkoa.

Keski-Suomen maakuntakaavassa on alueeseen kohdistuvina merkintöinä Seppälänkankaan-Palokankaan monipuolinen työpaikka-alue, Tikkakosken varalaskupaikan suojavyöhyke sekä kulttuuriympäristön vetovoima-alue. Lisäksi alueen läheisyydessä sen luoteispuolella kulkee ulkoilureitti Keski-Suomen maakuntaura. Asemakaavassa ottoalue on merkitty teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi sekä pieneltä osin lähivirkistysalueeksi. Tilojen 7-871 ja 7-872 väliin jäävän lähivirkistysalueen louhintaa varten haetaan poikkeamislupaa.

Suunnitelma-alue ei ole pohjavesialuetta. Lähin pohjavesialue on Lintumäen (0941051) 1E-luokan pohjavesialue, ottoalueesta 400 m kohti koillista. Suunnitelma-alueen itäreunan tuntumassa on kaksi suunnitelmakarttaan merkittyä pohjavesiputkea. Putkien pohjavesitasot olivat toukokuussa 2024: Putki 1 +152.89 m N2000 ja putki 3 +151.35 m. Lähin vesistö on Koiralampi (+ 176.4 m), ottoalueesta 480 metriä pohjoiseen. Alueen pintavedet ohjataan ottoalueen eteläreunassa kulkevaan avo-ojaan ja ohjataan sitä kautta suotaantumaan alueen eteläpuoliseen notkoon.

Lähin suojelualue on YSA-alue Rajamäen tervaleppäkorpi, joka sijaitsee suunnitelma-alueelta 1 km lounaaseen. Muita suojelualueita ei ole läheisyydessä.

ELY-keskuksen lausunto yhteislupahakemuksesta

Suunnitelmaselostuksessa mainitun yksityisen luonnonsuojelualueen (Rajamäen tervaleppäkorpi) lisäksi vastaavalla etäisyydellä, noin 850 metriä suunnittelualueesta luoteeseen, sijaitsee valtion noin 35 hehtaarin kokoinen suojelukiinteistö.

Suunnittelualue rajautuu luoteessa pieneen, ojitamattomaan, puustoiseen suoalueeseen. Pintamaiden läjitysalue sijoittuu ottamissuunnitelman kartan perusteella osittain suolle. Näätämäen materiaalikeskuksen asemakaavan muutoksen ja laajennuksen kaavoitusprosessissa laaditussa luontoselvityksessä (Näätämäen asemakaavan muutoksen luontoselvitys, Latvasilmu osk 2024) aluetta on luonnehdittu luonnontilaiseksi rämeeksi. Kaikki rämeluontotyypit rahkarämeitä lukuun ottamatta ovat Etelä-Suomessa uhanalaisia. Suunnittelualueen luoteisreunaan ulottuvan rämeen suoluontotyypistä ei ole tarkempaa tietoa.

- Suoalue tulee ottaa huomioon ottotoiminnassa, koska kallion louhinta ottoalueen luoteisivulta saattaa aiheuttaa ko. suoalueen kuivumisen ja vesien purkautumisen louhinta-alueelle.

-Pintamaita ei tule läjittää rämeluontotyypin alueelle.

ELY-keskus pitää mahdollisena kiviaineksen louhintaa ja murskausta sekä puhtaiden maa-ainesten vastaanottoa, käsittelyä ja jatkojalostusta sekä mullan valmistusta alueella mahdollisena. Toiminnassa tulee lisäksi noudattaa seuraavia ohjeita:

-Alin sallittu ottotaso on hakemuksen mukainen 155 m N2000, kuitenkin 2 m pohjavesipinnan yläpuolella. Alimman ottotason alapuolisia massanvaihtoja ei sallita.

-Ennen ottotoiminnan aloittamista tulee alueelta lähtevästä vedestä (oja/painanne) sekä yhdestä alueen pohjavesiputkesta mitata pinnankorkeus ja tutkia vedestä: pH, sameus, väri, sähkönjohtavuus, happi, nitraatti (NO₃), TOC, öljyhiilivedyt C10-C40 ja liukoiset metallit: arseeni, kromi, kupari, lyijy, nikkeli, sinkki, rauta ja mangaani. Lisäksi kloridi ja sulfaatti sekä kiintoaine ja CODMn. Näytteenotto uusitaan toiminnan loputtua ja tarvittaessa.

- Valvonnan helpottamiseksi tulee alueille asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä. Myös ottamisalueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon sekä ottoalue suojata riittävän korkealla ja sään kestäväällä aidalla. Merkinnot tulee tehdä ennen ottotoiminnan aloittamista. Lisäksi ottoalueelle tulee sijoittaa selkeä taulu, josta ilmenee mm. maa-ainesluvanhaltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika

- Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi sekä autojen ja koneiden säilytys ja huolto on alueella kielletty, ellei ympäristön pilaantumisvaara ole poistettu asianmukaisilla tiloilla tai suojarakenteilla. Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa. Lisäksi pohjaveden ja maaperän puhtaana säilymiseksi on huolehdittava siitä, että vahingollisten aineiden käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Jos öljyä tai muuta pohja- ja pintaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava kunnan öljyvahinkojen torjuntaviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

- Jälkihoito ja maisemointi tehdään vaiheittain ja suunnitelman mukaisesti. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. Pintamaat tulee varastoida kaivualueen ulkopuolelle siten, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä kasvualustan muodostamiseen.

Kaksi vuotta ennen lupakauden päättymistä alueella tulee tehdä tarkastus, jossa selvitetään jatkosuunnitelmat ja mahdollinen maisemointitarve. Tarkastuksessa tulee olla läsnä luvanhaltija, kunnan maa-ainesoton valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen valvoja.

Toiminnassa tulee lisäksi käyttää ohjeistuksena Ympäristöministeriön julkaisua 2023:30: Maa-ainesten ottaminen, Opas aineiden kestäväseen käyttöön.

ELY-keskus toteaa, ettei hakemusasiasiakirjoissa ole esitetty selvitystä vieraslajitilanteesta suunnitellulla ottoalueella. Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia, ettei maa-ainesten oton yhteydessä levitetä Euroopan unionin vieraslajiluetteloon tai kansalliseen vieraslajiluetteloon kuuluvia vieraslajeja, esimerkiksi siirrettävän maa-aineksen tai työkoneiden mukana. Vieraslajit tulee tunnistaa ja asianmukaisesti hävittää.

-Kivenlouhinnassa ja murskaustoiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta (ns. Muraus-asetus) kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010). Myönnettävässä ympäristöluvassa asetuksen säädöksiä on käytettävä ympäristönsuojelullisina vähimmäisvaatimuksina.

-Lisäksi toiminnassa tulisi huomioida Suomen ympäristökeskuksen Suomen ympäristö – julkaisusarjan julkaisussa 25/2010 "Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) - Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa" esitetyt parhaat käyttökelpoiset tekniikat (BAT, best available techniques) sekä parhaat ympäristökäytännöt (BEP, best environmental practice).

-Toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Meluntorjunnassa on huomioitava Murausasetuksen 6§ kokonaisuudessaan. Lisäksi hakemuksessa on todettu, että alueen läheisyydessä sen luoteispuolella kulkee ulkoilureitti Keski-Suomen maakuntaura. Asemakaavaotteessa on lähistölle merkitty VL-alueita, lähivirkistysalueita. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB. Melumallinnuksessa (Suomen GPS-mittaus Oy 1.8.2024) on todettu, että "lähellä kulkevalle ulkoilureitille voi toiminnan aikana aiheutua meluhaittaa". Meluntorjuntatoimia tulee osoittaa ulkoilureitin suuntaan, kuten pintamaakasojen sijoittamista meluesteeksi.

-Ilmanlaadusta alueilla, joilla asuu tai oleskelee ihmisiä ja joilla ihmiset saattavat altistua ilman epäpuhtauksille säädetään ilmanlaadusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (711/2001). Pölyntorjunnassa on huomioitava Muraus-asetuksen 4§ kokonaisuudessaan.

-Toiminta-ajat vastaavat Muraus-asetusta muilta osin, paitsi lauantainen kuormaus ja kuljetus. Muraus-asetuksen (VNa 800/2010) 8 §:n 2 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan erityisistä

syistä sallia kuormaus ja kuljetus lauantaisin kello 7.00-18.00 välisenä aikana. Hakemuksessa esitetään kuormaamista ja kuljetusta tapahtuvaksi myös lauantaisin 6.00- 22.00 välisenä aikana. Hakemuksessa ei ole esitetty erityistä syytä lauantain aikaisille kuormauksille ja kuljetuksille, minkä johdosta ympäristöluvassa ei siten tulisi sallia lauantain aikaista toimintaa.

-Melu- ja pölytilanteen seuranta tulee tehdä, sillä toiminta sijoittuu alle 500 m päähän vakituisesta asutuksesta (lähimmät n. 470 m) ja lisäksi lähistöllä on ulkoilualueita. Tarvittaessa melun- ja pölyntorjuntatoimien toimivuus ja niiden suojaavuus tulee varmentaa melu- ja pölymittauksin. Mittaussuunnitelmat tulee esitellä valvontaviranomaiselle ennen mittauksen tekemistä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan melumittaus tulisi suorittaa ainakin kertaluonteisesti toiminnan alkuvaiheessa. Mikäli ohjearvot ylittyvät, on tarvittaessa ryhdyttävä toimenpiteisiin melutason korjaamiseksi.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Asian on esitellyt ympäristönsuojelun asiantuntija Katja Hänninen ja ratkaissut yksikön päällikkö Sohvi Hälikkä.

Tämä asiakirja KESELY/3760/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/3760/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Hänninen Katja 04.02.2025 15:22

Ratkaisija Hälikkä Sohvi 04.02.2025 15:21